

О ТИПОВИМА НАСЛОВА У ПЕСМАМА ПЕЂЕ ТРАЈКОВИЋА¹

Айстїраќиї: Предмет нашег интересовања у овом раду јесте испитивање стратегија обликовања наслова као повлашћеног места у поезији Пеђе Трајковића. Циљ нам је да укажемо на стилистичке доминанте у насловима Трајковићевих ауторских песама за децу, те да применом теорије интегралне стилистике испитамо међуоднос плана израза поменутих језичких јединица (стилематичности) и њихове стилске вредности (стилогености). На основу фреквентности употребе различитих језичких јединица у функцији наслова издвојили смо, у првом реду, наслове нереченичног и наслове реченичног типа. Лингвостилистичком анализом обухватили смо све језичке нивое поменутих наслова и издвојили: 1) фоностилеме, 2) морфостилеме, 3) сематостилеме, 4) синтаксостилеме и 5) графостилеме. Сва поменута језичка средства у корпусу су успешно комбинована у циљу изграђивања јединственог песничког сензибилитета и сачињавају право богатство стилских поступака, који су евидентан показатељ раскошног уметничког замаха Пеђе Трајковића.

Кључне речи: наслов, фоностилем, морфостилем, семантостилем, синтаксостилем, графостилем, Пеђа Трајковић, синтакса, интегрална стилистика.

1. УВОДНА РАЗМАТРАЊА

Пеђа Трајковић био је књижевник широког уметничког замаха, који се остварио и као песник, драмски писац, сатиричар, али и као веома успешан преводилац, „који се у својим препевима заиста подређује песницима и песама које жели да пренесе у наш културни миље” (Спасић 2017: 103).

¹ Истраживање спроведено у раду финансирало је Министарство просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије (Уговор о реализацији и финансирању научноистраживачког рада НИО у 2022. години број 451-03-68/2022-14/200198).

Поред тога, био је врстан илустратор књига за децу и културни аниматор. Објавио је педесетак књига властите поезије и илустровао неколико стотина књига за друге писце. Аутор је неколико десетина позоришних радио-драма, као и драмских радио-минијатура. Био је уредник и илустратор електронског књижевног часописа за децу и младе *Слова на сѝрују* и уметнички директор и илустратор часописа *Ризница* из Бањалуке. У свим областима којима се бавио вишеструко је награђиван, но ипак је до краја остао „славан, а тих”, „урнебесно смешан, а страшно озбиљан” (Чутура 2022) – писац који је својим читаоцима подарио праву ризницу драгоцених стихова.

Песнички стил Пеђе Трајковића заснован је на подручју нонсенса и апсурда савременог света, који у његовој уметничкој перспективи задобија дубоки смисао. У својим песмама аутор нуди могућност да се до истина дође погледима ишчашеним из зглоба очекиваних перспектива, што постиже домишљатим језичким играма, те смештањем познатих чињеница у сасвим нове оквире. Поигравајући се великим истинама, Пеђа Трајковић својим ведрим духом надвладава форму сваке врсте, стављајући децу у исту интелектуалну раван са одраслима. Писац се ослања на игру као главни стуб књижевности за најмлађе, при чему је у његовој поезији „наше знање о свету [...] стављено у оквире хумора и досетке, понекад ироније” (Чутура у: Трајковић 2018: 122). Истичући конвенције и клишее модерног друштва, Трајковић предочава оно што у таквом друштву недостаје – искреност, непосредност и слобода.

Будући да се у оквиру стилистике наслов сматра једном од јаких позиција текста, циљ нам је да у раду укажемо на стилистичке доминанте у насловима Трајковићевих ауторских песама за децу, те да применом теорије интегралне стилистике испитамо међуоднос плана израза поменутих језичких јединица (стилематичности) и њихове стилске вредности (стилогености). Спровешћемо, дакле, анализу наслова са језичког и стилског аспекта, и то на корпусу сачињеном од следећих збирки песама: *Све је само ѝрокенрол*, *Мама честѝо кува слова јер је сека нейисмена*, *Смешна сѝрана свейѝа* и *Да ли лаје морски ѝас?*. Одабране збирке Пеђе Трајковића, колико нам је познато, досад нису разматране ни са лингвистичког ни са стилистичког становишта, што представља додатну мотивацију за провођење нашег истраживања.

Како истиче Зрињка Гловацки-Бернарди, наслови представљају саставни део сваког припадајућег текста, а установљавање односа између текста и наслова интердисциплинарни је проблем. Гледано с аспекта рецептивне естетике, наслов је задати знак који садржи „празно” место и на тај начин стоји у односу према тексту који тек треба да га реализује. Стога је наслов

„првенствено ритуализирана назнака почетка” (Гловацки-Бернарди 2004: 80). Као такав, налази се на маркираној позицији и делује својом звучношћу, избором и игром речи, усмеравајући читаочеву пажњу. Наслови се, дакле, издвајају као „микротекстови посебне категорије” (Чутура 2020: 208), који представљају резултат својеврсног „аутопоетичког захвата”, те је посебно занимљиво испитати међуоднос наслова и основног текста.

Имајући у виду структурну разноврсност и изразиту стилску вредност анализираних наслова, у раду ћемо најпре представити синтаксичку класификацију основних типова наслова које смо забележили, а потом ћемо, у другом сегменту рада, дати резултате лингвостилистичке анализе по језичким нивоима.

2. АНАЛИЗА КОРПУСА

2.1. Структурни типови наслова

На нивоу синтаксе, у погледу фреквентности различитих језичких јединица у функцији наслова издвајају се две основне категорије: наслови реченичног и наслови нереченичног типа (в. Гловацки-Бернарди 1991: 33).

Наслови нереченичног типа исказани су у корпусу једнолексемски и синтагматски, при чему је опсег једнолексемских наслова знатно мање обиман од синтагматских (нпр. „Лавиринт”, „Маске”, „Гужва”, „Узбуна”, „Олимпијада”, „Неправда”, „Пасторала” и сл.). Смисао оваквих наслова, како у свом истраживању истиче Ирена Грицкат, јесте својеврсно етикетање (уп. 1966: 77), односно тематско најављивање основног текста. Један наслов овог типа састоји се само од узвика („Хммм...”), чиме је песник на специфичан начин исказао загонетност над основним текстом као својеврстан позив за читање песме.

У овину наслова нереченичног типа чешћи су вишелексемски наслови, који показују већу структурну разноврсност и бележимо их како у форми најједноставнијих тако и у форми разгранатих синтагми. Именичке синтагме са конгруентним атрибутима и атрибутивима² у Трајковићевој поезији одликује немаркирани ред речи, (нпр. „Бела птица”, „Плави зец”, „Вучја песма”, „Погрешно друштво”, „Први поглед”, „Стари крокодил”, „Декини бркови”, „Три слатке речи”; „Доктор Јоја”, „Витез Огњен” и сл.). У синтагмама са

² Више о атрибутиву као одредбеној присупстантивној категорији в. Ковачевић 2020.

неконгруентним атрибуту преовладава модел у којем је атрибут исказан у виду именице са детерминатором (нпр. „Песма о непритиснутој жељи”, „Песма са француским акцентом”, „Песма о најсрећнијој деци на свету” и сл.), док је запажен одређен број синтагматских наслова који као управни члан имају именицу одређену истовремено и конгруентним и неконгруентним атрибуту (нпр. „Пасуљаста песма из подрума”, „Кратка песма о бојлеру”, „Највећи лајт шоу свих времена”, „Пачије образовање (по Болоњи)” и сл.).

Наведени типови наслова неретко се комбинују градећи стилски маркиране напоредне конструкције (нпр. „Архимедова смрт, или први крој за Лудолфов број”, „Ја у соби – сека у пубертету”, „Зец, корњача, трке, фрке” и сл.), које осликавају својеврстан језички паралелизам. Такви наслови спорадично се појављују и у форми адвербатива (нпр. „У круг, у круг”, „Јуче, данас, сутра” и сл.).

Трајковићеви наслови реченичног типа знатно су подстицајнији за језичко-стилску анализу, при чему је њихова стилематичност изразито стилогена. Посебно су бројни они исказани упитном реченичном формом, која „има функцију неке врсте експланативне најаве” (Чутура 2020: 218). Таква форма наликује насловима одељака из дечјих енциклопедија, а самим тим Трајковићева позија конституише се као утилитарна, као својеврсна песничка енциклопедија живота намењена подједнако и деци и одраслима³. Региструјемо реченичне моделе са упитним речима *како*, *чему*, *шћа*, *зашићо*, *у којој мери*, *одакле*, *да ли*:

„Како закрпити озонску рупу”, „Како направити универзалну животну причу по принципу уради сам”, „Како се праве бебе”, „Како се прави досада”, „Како се прави школа”, „Како се прави писац”, „Како настају тате”, „Како се пише песма од 10 строфа?”, „Чему служе лета”, „Чему служи тата”, „Чему служи млађа сестра”, „Чему служи старији брат”, „Чему књига служи”; „Шта плаши мог тату”, „Шта значи вртић”, „Шта се збива кад вртић омали”, „Шта тата зна”, „Шта тата

³ Књижевноуметнички стил од свих других стилова разликује се јер поседује естетску функцију. Тако књижевност као уметност може користити сва језичка средства из свих других функционалних стилова. Из англосаксонске стилистике за ову појаву преузима се термин *преперисирација*, који означава могућност присуства било којег регистра у књижевноуметничком регистру. „S jedne strane takav postupak stvara dodatni nivo značenja književnoumjetničkog teksta, dok sa druge strane preuzeti elementi u novom okruženju poprimaju nove karakteristike, odnosno novi semantički i stilistički potencijal” (Катнић Бакаршић 2001: 37). Стилску преперистрацију, поред оних реализованих у упитној форми, осликавају и нереченични наслови песама: „Тест интелигенције 1”, „Тест интелигенције 2” и „Улога ноше у историји света”, као својеврсно поигравање научним стилем, које у нашем случају постаје маркирано место са богатим стилским ефектом.

не зна”; „Зашто зека има велике уши”, „Зашто одрасли плаше децу”; „У којој су мери Сумери закували клин чорбу за школску торбу”; „Одакле долазе бебе”; „Да ли лаје морски пас?” и сл.

Неки од забележених наслова имају и форму заповедне реченице (нпр. „Играјмо се!”, „Један по један, не гурајте се” и сл.). Реченични наслови анализираних песама у свом саставу могу садржати: 1) једну клаузу, било да је реч о (1а) независној или (1б) зависној клаузи, али могу обухватати и 2) више клауза, које граде вишеструкосложене реченице, и то (2а) независносложене и (2б) зависносложене реченице:

(1а)⁴

„Мама не воли моржа”, „Књига служи за читање”, „Није лако главним јунацима”, „Права љубав пролепшава”, „Лепота се не да победити”, „Крокодили воле љубавне песме”, „Е баш је страшно”, „Човек је као сат”, „Све је сасвим на свом месту”, „Хоћу на миру да густирам детињство”, „Баш ми прија фамилија”, „Нисам ја дупликат”;

(1б)

„Кад ниси схваћен”, „Кад пиране пошаљу банане”, „Кад си рођен баш на рођендан”, „Ако може да се бира...”, „Оно што приличи волу...”, „Ех, да не би географије”;

(2а)

„Сви лажу, а само Пинокију расте нос”, „Коцка је бачена, али како тако лако одскакута до барута”;

(2б)

„А лепо сам говорио: 'Не пуштај дете у библиотеку!'”, „Ко од муве направи жваку завршиће са слоном у стомаку”, „Мама често кува слова јер је сека неписмена”, „Пролеће је кад поделиш радост”, „Досадило ми је да будем беба”.

Као што проговара језиком детета, Пеђа Трајковић се неретко служи општепознатим сентенцама и насловима познатих уметничких дела, које модификује на себи својствен начин, изобличујући их и дајући им нови контекст, који и изненађује и сведочи о виталности његовог песничког израза. Такви су следећи примери: „На муци се познају прваци”, „Коцка је бачена, али како тако лако одскакута до барута”, „Ринге, ринге, раја из Версаја”, „Сумњиво лице из Сурдулице”, „Седи жаба цаба”, „Пошо зека у шумицу”, „Зима, зима... that is the question!!!”, „Оно што приличи волу” и сл.

⁴ Овој групи примера припадају и сви претходно наведени наслови исказани упитном и заповедном формом.

Како бисмо осликали начин на који Трајковићеви наслови у овом случају кореспондирају са основним текстом⁵, у наставку наводимо иницијални сегмент песме „Ал’ је леп овај свет”, који нам предочава да се првобитна констатација из наслова изневерава сликовитим описима загађене природе, предоченим из перспективе једне девојчице:

АЛ’ ЈЕ ЛЕП ОВАЈ СВЕТ –
У САКСИЈИ ВЕНЕ ЦВЕТ
ТАМО ФЛАША, ОВДЕ ЖВАКА,
ОНДЕ – ОМОТ ТЕТРАПАКА.
ГОРЕ НЕБО ПУНО ГАРА,
ДОЛЕ РЕКА – ЗАУДАРА.

2.2. Лингвостилистичка анализа наслова

У оквиру лингвостилистике под појмом *стилем* подразумева се јединица појачане изражајности, која је носилац структурно-стилистичке информације, која обавештава „о стилистичком потенцијалу форме, о њеној стилистичкој уређености, обојености, изражајности, експресивности [...]” (Ковачевић 1995: 21-22). Будући да анализа употребе језика у једном књижевном делу нужно обухвата разматрање структурних одлика језичких јединица у међуодносу са њиховом уметничком вредношћу, наше настојање биће да сагледамо стилске ефекте Трајковићеве наизглед нонсенсне поезије. А како бисмо нонсенсном тексту могли приписати уметничку вредност, неопходно је да у одступањима од логичког начина изражавања влада одређени логос, те да сваки стилем у конкретном књижевном делу има одређену уметничку сврху (уп. Ђуровић, Николић 2016: 73).

Лингвостилистичком анализом обухватићемо све језичке нивое и издвојити: 1) фоностилеме, 2) морфостилеме, 3) семантостилеме, 4) синтаксостилеме и 5) графостилеме.

Фонстиластика, или фонетика израза, како је описује Зденко Лешић (в. 2011: 161), „проучава стил на нивоу гласовне супстанце израза: артикулацију, интонацију, дикцију, ритам, експресивну и симболичку вриједност гласова, еуфоричност и хармоничност звуковне структуре итд.”. У погледу одступања од стандардне употребе фонема, у корпусу смо забележили

⁵ Доводећи до оваквих обрта, у случајевима када „изневерава” почетни наслов, Пеђа Трајковић још једном потврђује аутопоетичку сентенцу исказану на крају збирке *Смешна сирана свејта*, која гласи: „Крајеви су само тачни, поуздани и коначни”.

бројна онеобичења израза на фонолошком плану. Велики број издвојених фоностилема можемо сврстати у *фиџуре дикције*, установљене још у античкој реторици (в. Петровић 1975; Нушић 1934; Ковачевић 2015). У случајевима када се онеобичајење израза постиже додавањем фонеме на почетак речи можемо говорити о простези, коју смо забележили у двама насловима („Грокенрол”, „Један стари офуцали грокер”). Са друге стране, изостављањем фонема с краја речи остварује се апокопа (нпр. „На вр’ главе”). Када долази до сливања двају вокала у један, Трајковић посеже за синерезом (нпр. „Бака ко бака – иста је свака”, „Пошо зека у шумицу”). Све ове фигуре, које се могу чути и изван сфере естетске употребе, у поезији се недвосмислено посматрају као фоностилеми.

Од фонетичких фигура издвајамо интерјекцију, која се заснива на непосредном изражавању афекта узвицима („Упомоћ, неко ми је украо распуст”, „Ех, да не би географије...”, „Хммм...”) као и веома учестало присутан хомојотелеутон, односно понављање групе гласова на крају речи:

„У којој су мери Сумери закували клин чорбу за школску торбу”, „Енци-менци у Фиренци”, „Невидљива бића из Кнића”, „Рупа нишка крије Мишка”, „Кад пиране пошаљу банане”, „Добра фора нема збора”, „Брза пруга за Мила и друга”, „Бајка са окрајка”, „Алгоритам за убацивање тројанца на мала вратанца”, „Бебећа срећа”, „Лавоазије, Лавоазије, оде глава – пази је”.

У оквиру морфостилистике издвојили смо хомојототон као стилем који се заснива на понављању истих граматичких морфема у узастопним речима („О средњовековним трикотажама, лажама и бламажама”), док се, у погледу обима и стилске вредности језичких јединица, знатно подстицајним за анализу показао план семантостилистике, који обухвата свеукупност стилема на лексичком плану. У првом реду, статус семантостилема има евокативна лексика, и то дијалектизми („На вр’ главе”, „Ал’ је леп овај свет”), жаргонизми („Моје шокантно откриће да Деда Мраз не долази са Северног пола већ из зграде преко пута”, „Један стари, офуцали грокер”, „Добра фора нема збора”, „О средњовековним трикотажама, лажама и бламажама”) и неологизми („Највећи лајт шоу свих времена”).

И у оквиру удвојених наслова повезаних раставним напоредним односом један део наслова по правилу има стандардизовану форму, а други га наизглед банализује употребом жаргонских израза који функционишу као семантостилеми („Име као судбина, или куме, где ће ти душа?”, „Не игра мечка, или зашто коала само спава”). У исту групу стилема сврставамо и оне настале комбинацијом речи, пре свега оксиморонски обједињеним

лексемама које се семантички искључују („Брза песма која споро пролази”, „Оригинал фалсификата”, „Мали прилог за великог чика Алберта”).

На плану синтаксостилистике забележили смо примере употребе асиндета, специфичног типа конструкције који се заснива на безвезничком везивању истородних реченичних чланова („Јуче, данас, сутра”, „Зеца, корњача, трке и фрке”, „У круг, у круг”), као и полисиндета, односно понављања истог везника испред сваке синтаксеме („Песма и на струју и на батерије”). У погледу одступања од уобичајеног распореда компонената синтагме забележили смо анастрофу у наслову „Уметници несхваћени бивали су и млаћени”.

У Трајковићевој поезији заступљени су и графостилистички поступци, којима се језичке јединице онеобичавају посредством писма, остваривањем експресивне улоге правописних и интерпункцијских знакова. Интонационо онеобичајење наслова у анализираном корпусу фреквентно се остварује употребом црте (нпр. „Цуцла лажна – права мора”, „Бака ко бака – иста је свака”, „Ја у соби – сека у пубертету”, „Лавоазије, Лавоазије, оде глава – пази је”). Графостилистички се употребљавају и три тачке у случају када долази до прекидања текста означеног апосиопезом („Сви пилићи лепо иду, само мало црно...”).

3. ЗАКЉУЧАК

Предмет нашег интересовања у овом раду била је анализа стратегија обликовања наслова као повлашћеног места у поезији Пеђе Трајковића. Циљ нам је био да укажемо на стилистичке доминанте у насловима Трајковићевих ауторских песама за децу, те да применом теорије интегралне стилистике испитамо међуоднос плана израза поменутих језичких јединица (стилематичности) и њихове стилске вредности (стилогености). Најпре смо начинили синтаксичку класификацију основних типова наслова које смо забележили, а потом смо, у другом сегменту рада, представили резултате лингвостилистичке анализе по језичким нивоима.

На основу фреквентности употребе различитих језичких јединица у функцији наслова издвојили смо, у првом реду, наслове нереченичног и наслове реченичног типа. Први су у корпусу исказани једнолексемски и синтагматски, док смо за друге установили да у свом саставу могу садржати једну клаузу, било да је реч о независној или зависној клаузи, али могу обухватати и више клауза, које граде вишеструкосложене реченице, и то независносложене и зависносложене.

У овире наслова нереченичног типа већу заступљеност показују више-лексемски наслови, који су структурно разноврсни, исказани како у форми најједноставнијих тако и у форми разгранатих синтагми. Као изразито подстицајни за језичко-стилску анализу издвојени су наслови остварени напоредним конструкцијама, које осликавају својеврстан језички паралелизам.

Стилематичност Трајковићевих наслова реченичног типа изразито је стилогена, а посебно су бројни они наслови исказани упитном реченичном формом, која наликује насловима одељака из дечјих енциклопедија. На тај начин, Трајковићева поезија конституише се као утилитарна, као својеврсна песничка енциклопедија живота, намењена подједнако и деци и одраслима. Неки од забележених наслова имају и форму заповедне реченице, а писац се неретко служи и општепознатим сентенцама и насловима познатих уметничких дела, које модификује и изобличава, дајући им сасвим нова значења и сведочећи тако о виталности сопственог песничког израза.

Лингвостилистичком анализом обухватили смо све језичке нивое и издвојили: 1) фоностилеме, 2) морфостилеме, 3) семантозилеме, 4) синтаксостилеме и 5) графостилеме. Сва поменута језичка средства успешно су комбинована у циљу изграђивања јединственог песничког сензибилитета и сачињавају право богатство стилских поступака, који су евидентан показатељ раскошног уметничког замаха Пеђе Трајковића.

ИЗВОРИ

Трајковић (2020): П. Трајковић, *Да ли лаје морски њас?*, Београд: Креативни центар.

Трајковић (2005): П. Трајковић, *Мама чесѿо кува слова јер је сека нейисмена*, Београд: Беосинг, МВ графика.

Трајковић (2002): П. Трајковић, *Све је само ѿрокенрол*, Јагодина: Пријатељи деце

Јагодине, Гамбит.

Трајковић (2018): П. Трајковић, *Смешна сѿрана свеѿа*, Јагодина: Гамбит.

ЛИТЕРАТУРА

Гловацки-Бернарди (2004): З. Гловацки-Бернарди, *О ѿексѿу*, Загреб: Школска књига.

Гловацки-Бернарди (1991): З. Гловацки-Бернарди, Прилог типологији наслова, *Језик и сѝил средсѝава информисања*, Сарајево: Свјетлост, 32–35.

Грицкат (1966): И. Грицкат, Наслови – посебна категорија писане речи, *Наш језик*, Београд: Институт за српскохрватски језик, 77–95.

Ђуровић, Николић (2016): С. Ђуровић, М. Николић, Нове именичке речи у прози Мирјане Стефановић (граматичка и стилистичка анализа), *Наслеђе*, 35, Крагујевац, 67–79.

Лешић (2011): З. Лешић, *Језик и књижевно гјело*, Београд: Службени гласник.

Нушић (1934): Б. Нушић, *Реѝорика*, Београд: Издавачко и књижарско предузеће „Геца Кон А. Д”.

Петровић (1975): С. Петровић, *Реѝорика*, Ниш: Градина.

Спасић (2017): Ј. Спасић, Одважна пловидба океанима англофоне поезије за децу, *Деѝињсѝиво*, 43/3, 102–104.

Катнић Бакаршић (2001): М. Katnić Bakaršić, *Stilistika*, Sarajevo: Ljiljan.

Ковачевић (2015): М. Ковачевић, *Сѝилисѝиика и ѝрамаѝиика сѝилских фиѝура*, IV битно допуњено издање, Београд: Јасен.

Ковачевић (1995): М. Ковачевић, Карактеристични језички поступци у оформљењу синтаксостилема, *Научни сасѝанак слависѝа у Вукове дане*, 23/2, Београд: МСЦ, 19–32.

Ковачевић (2020): М. Ковачевић, Шта је заправо атрибутив, у: Милош Ковачевић, *Кроз синѝаксу срѝскоѝа језика*, Подгорица: Матица српска – Друштво чланова у Црној Гори, 41–71.

Чутура (2020): И. Чутура, Синтакса и стилистика наслова у роману *Оѝсага цркве Св. Сѝаса*, у: *Књижевно сѝваралашѝиво Горана Пеѝровића*, 207–226.

Чутура (2018): И. Чутура, О смешној страни света Пеђе Трајковића, поговор књизи Пеђе Трајковића *Смешна сѝѝрана свеѝа*, Јагодина: Гамбит, 121–127.

Чутура (2022): IN MEMORIAM: Пеѝа Trajković (16. 2. 1956 – 26. 8. 2022), http://noviput.rs/drustvo/in-memori-am-peda-trajkovic-16-2-1956-26-8-2022/?fbclid=IwAR0M4LWtpJiRyTNYVM3YyW_UsOS1bXTQCsYvf8rTUI68fAXUs7GA2P_hajU (5. 9. 2023).

Milojka S. Ribać

University of Kragujevac

Faculty of Philology and Arts

Center for Scientific Research

ON THE TYPES OF TITLE IN PEĐA TRAJKOVIĆ'S POEMS

Summary: The paper analyses the types of title in the poetry of Peđa Trajković. The goal of the study was to identify stylistic dominants in the titles of Trajković's poems for children, as well as to examine, from the point of view of stylistics, the relationship between lexical units used in the titles and their stylistic value. Based on the frequency of use of different language units, the titles can be categorised as those composed of a single lexeme or a syntagm and those composed of a sentence. The analysis identified the following stylistic devices: 1) phonostylems, 2) morphostylems, 3) semantostylems, 4) syntaxostylems and 5) graphostylems. It can be concluded that Trajković combined all these devices very cleverly, and built a very unique poetic sensibility.

Keywords: title, phonostylems, morphostylems, semantostylems, syntaxostylems, graphostylems, Peđa Trajković, syntax, integral stylistics.